

Göteborgis, 24. nov. 1948.

Lugupeetud härra Rajamaa!

Täna kirja eest. Minul on kogu aeg südame peal olnud eesti meremeeste kutse haridus ja olen seda küsimust ka püüdnud lahendada, kuid tänini pole sellest siiski midagi välja tulnud. Kirja teel kursuseid korraldada on ka küllalt raske ülesanne. Inglismaal on iseõppimise jaoks koostatud raamatud, kuid siiski kukuvad eksamil enamuses läbi, pealegi nad õppivad kõik laevas mõne laevajuhi juures. Eksamid õiendavad ikka need, kes kusagil merekooli juures kursustel õppivad. Kogu Eesti iseseisvuse ajal ei õiendanud ükski ekstern eksami, olgugi, et mõned seda ka proovisid. Kui neid ka kirja teel õpetada, siis peaks ikka enne eksameid kas või lühikesed treenimise kursused korraldama. Küsimus on just riigi eksami sooritamine, ma mõtlesin eksami sooritamist mõne riiklise komisjoni ees; sest ilma niisuguse eksamita ei lubata laeva juhtida, iga kindlustuse selts võib keelduda laeva ja laadungit kindlustamast. Selles mõttes on laevajuhi suhtes suuremad nõudmised, kui ülisõpilaseksami puhul. Kõige kergem oleks ju alata eelklassiga, kuid siin peab ka esmalt selgusele jõudma, missuguse merekoolile meie tahame ette valmistada, kas rootsi, inglise või eesti merekoolile. Lõpsih on kõikidel koolidel ühesugune, ainult alguses on teed erinevad.

Mina olen väga tänulik, et Eesti komitee kooli osakond on võtnud selle väga tähtsa küsimuse ka kaalumisele; mina omalt poolt olen valmis igate viisi nõus kaasa töötama, aga seda peab hästi läbi mõtlema, et see annaks ka reaalseid tagajärgi.

Parimate tervitustega

Eduard Kägi